

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΜΗΝΑΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1996 ΕΤΟΣ 6 ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 86 - ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ 3Α 43332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΙΚΡΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗ ΛΑΚΚΑ ΑΘΕΡΑΠΕΥΤΟ ΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Με μικροεπεμβάσεις που έγιναν στο οδόστρωμα του άξονα Φτελιάς - Διακλάδωση Μελιγγών Δερβιζιάνων - Ελάφου, βελτιώθηκε κάπως η βατότητα του δρόμου αυτού που είχε τα χάλια του. Δεν αρκεί όμως μόνο το οδόστρωμα. Σε πολλά σημεία υπάρχει άμεση ανάγκη τοποθέτησης στηθαίων και ακόμη απλή σήμανση με κολωνάκια. Η διάνοιξη βέβαια των επικίνδυνων στρωμάτων είναι μάλλον όνειρο για τους Λακκιώτες. Τουλάχιστον με λίγες δαπάνες

ας γίνει μια προσπάθεια να κοπούν τα δέντρα που εμποδίζουν την ορατότητα των εποχούμενων. Δεν είναι λίγα αυτά που χρειάζεται το οδικό μας δίκτυο άλλωστε είναι και το μόνιμο και πάγιο αίτημα των Λακκιωτών.

Για να μην είμαστε αρνητικοί και σε ότι κακό και καλό γίνεται στον τόπο μας, θα πρέπει να γνωρίσουμε στους αναγνώστες μας και έργα οδοποιίας που βρίσκονται σε εξέλιξη.

Εγκαταστάθηκε και αρχίζει τις εργασίες ο

εργολάβος στο δρόμο Λίππα - Τύρια.

Το ποσό ανέρχεται σε 100 εκατομμύρια δραχμές. Τα χρήματα βέβαια αυτά δε φτάνουν ούτε για το ένα τέταρτο του δρόμου αλλά όπως θα πούνε και ντόπιες γιαγιούλες την παροιμία μας "...Από το ντιπ' αλότερα καλή είν' κι η Παναγιώτανα".

Για την αποπεράτωση του τμήματος του δρόμου Μπεσιτιάς - Ζωτικού διατέθηκαν 200 εκατομμύρια και πιστεύουμε πως το κομμάτι αυτό θα ολοκληρωθεί.

Με δεδομένο τον κόμβο της Τύριας δημοπρατήθηκε μελέτη ύψους 12 εκατομμυρίων δραχμών για τη χάραξη δρόμου από το Σενίκο μέχρι τον Αγιο Νικόλαο. Ο δρόμος αυτός έχει σπουδαιότητα σημασία γιατί εξυπηρετεί τα χωριά της Ανω Λάκκας (Ντουσκάρας) μέχρι το Ροδοβύζι με πρόσβαση στον εθνικό δρόμο Γιάννινα Ηγουμενίτσα.

Συνεχίζονται οι εργασίες για την διαπλάτυνση και ασφαλιτοστρωση του κοινοτικού δρόμου από Λίππα στην Κάτω

Λίππα. Ο πατριώτης μας εργολάβος κ. Αριστείδης Καρράς που έχει πάρει την εργολαβία έχει υποσχεθεί να κάνει και τη διάνοιξη από τον οικισμό της Κάτω Λίππας μέχρι το Μοναστήρι της Παναγίας Αχλαδέας.

Το πρόβλημα που υπήρχε μέσα στον οικισμό για την προσπέλαση του δρόμου διευθετήθηκε με παρέμβαση του προέδρου της κοινότητας Λίππας κ. Ελευθ. Ντάσιου, αφού διέθεσε 2 εκατομμύρια για τοίχειο αντιστήριξης του δρόμου.

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Κύριοι με έκπληξη που τη διαδέχθηκε βαθειά λύπη, διάβασα στο βιβλίο της ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ της Α' Γυμνασίου και στο 5 κεφάλαιο ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ, στη δεύτερη παράγραφο, τον εξής υπότιτλο: "Οι Ελληνίδες οροσειρές". Η πρόταση επαναλαμβάνεται και στο κείμενο που ακολουθεί. Δε γνωρίζω από πότε προσωποποιήθηκαν οι "Ελληνικές" μας οροσειρές και έγιναν "Ελληνίδες" και ακόμη δε γνωρίζω αν η επιτροπή που είναι επιφορτισμένη για την έγκριση των σχολικών μας βιβλίων μπαίνει στον κόπο να αναγνώσει τα βιβλία αυτά.

Κάθε άλλο σχόλιο πιστεύω ότι είναι περιττό. Ομως επιθυμώ να έχω μιαν απάντηση σχετικά με τα εφετινά βιβλία. Θα εξακολουθούν να έχουν το ίδιο "λάθος", θα συνεχίσουμε να εκπαιδεύουμε τα παιδιά μας με παρόμοια βιβλία; Γιατί δεν είναι η μόνη παρατήρηση που έχω να κάνω. Υπάρχουν και άλλες παρατυπίες και εσκεμένες παραβλέψεις όπως για παράδειγμα σκιτσογραφημένες διαφημίσεις κ.λ.π.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΛΙΑΚΗΣ

Αρχαιρεσίες στον Λαογραφικό Πολιτιστικό Σύλλογο Αχλαδέας

Εκλογές για την ανάδειξη νέου Δ/κού Συμβουλίου είχε αυτό το μήνα ο Λαογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος Αχλαδέας.

Λίγοι οι παρόντες στη γενική συνέλευση προφανώς υπάρχει κάποιο πρόβλημα επικοινωνίας των μελών. Ανανεωμένο όμως το Δ.Σ. Επανεξελέγει ο πρώην πρόεδρος Στέφανος Ράδης και το μέλος Αχιλλέας Τσαρπέλας. Επανελέγησαν ύστερα από απουσία δύο ετών ο Ευάγγελος Κολιάκης και ο Απόστολος

Κόλλιας. Νέα μέλη οι: Λευτέρης Γιαννάκης, Παναγιώτης Μάρκου και Σταύρος Μάρκου. Αναπληρωματικοί οι: Βασιλική Κατσούρα και Ναπολέων Μάρκου.

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο συνήλθε σε σώμα όπου ομόφωνα εξελέγησαν στα ειδικά αξιώματα όπως παρακάτω:

Πρόεδρος: Απόστολος Χρ. Κόλλιας
Αντιπρόεδρος: Ελευθέριος Π. Γιαννάκης
Γραμματέας: Στέφανος Ν. Ράδης

Ταμίας: Παναγιώτης Η. Μάρκου

Εφόρος Εκδηλώσεων: Ευάγγελος Μ. Κολιάκης

Μέλη: Αχιλλέας Τσαρπέλας, Σταύρος Αν. Μάρκος.

Κύριο μέλημα του νέου Δ.Σ. είναι η σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των μελών, η εγγραφή νέων, καθώς και η συνεργασία με τους λοιπούς φορείς τόσο της κοινότητας Αχλαδέας όσο και με ολοκληρωμένη την περιοχή της Λάκκας Σουλίου.

Μου τα λένε και τα γράφω

✓ Η γέφυρα στο Πολυστάφυλλο, στου Μπακόλα, όπως συνήθισα να τη λέμε, έχει ανάγκη άμεσης επισκευής. Κυρίως τα πτερύγια που είναι ετοιμόροπα. Οι κάτοικοι της περιοχής ανησυχούν και τονίζουν την επιβεβλημένη αντικατάστασή της. Όπως μας τόνισαν είναι κατασκευή του 1936 και έγινε για τις ανάγκες της τότε εποχής. Σήμερα με την κίνηση των βαρέων οχημάτων η γέφυρα στενάζει από το βάρος των, δεν είναι καθόλου απίθανο να καταρρεύσει και να έχουμε μέχρι και ανθρώπινα θύματα.

✓ Μεγάλο πρόβλημα έχει δημιουργηθεί στις καλλιέργειες των χωραφιών των κοινοτήτων Αλποχωρίου, Ρωμανού και Σειστρουνίου. Το θέμα τους είναι ο αναδασμός. Μέχρι να ετοιμαστούν τα αυλάκια, είδαν κι έπαθαν, ο κόσμος τώρα που άρχισε αλλά δε λείει να τελειώσει, ο αναδασμός δεν μπορεί καν να ποτίσει τα χωράφια, του. Αντίθετα απολαμβάνουν τις ευεργεσίες που προσφέρει ο αναδασμός οι κάτοικοι του Πολυσταφύλλου. Ο καλός πατριώτης μας κ. Δημήτριος Μιλ. Παππάς μας τόνισε με έμφαση το πρόβλημα.

✓ Ιδιαίτερη ευαισθησία δείχνουν οι κάτοικοι των χωριών μας για την πολιτιστική μας κληρονομιά. Επισκεφτήκαμε το Πα-

λαιοχώρι Μπότσαρη και πάνω στην κουβέντα ρώτησα για το που βρισκόταν το σπίτι του Μπότσαρη. Είχα την εντύπωση πως ήταν στους Κοντάτες. Όχι μου είπαν οι Παλαιοχωρίτες, εδώ ήταν το Μποτσαραιίκο. Μάλιστα ο κ. Σιαμάνης μου έδειξε ακριβώς τον τόπο που ήταν η κούλια του Κίτσου όπου εκεί γεννήθηκε και ο πολέμαρχος Μάρκος.

✓ Στο Αλποχώρι ο Γιώργος Κορδάς μας τόνισε την ανάγκη ανάδειξης της χαράδρας του Αχέροντα ως τουριστικού αξιοθέατου τοπίου μας είπε για την πόλη του Αδ, για μυθικούς ήρωες και βασιλιάδες, για το χάροντα και το φοβερό Κέρβερο.

Είναι συγκινητικό το ενδιαφέρον των ανθρώπων της Λάκκας μας, για την ανάδειξη των αξιοθέατων τοπίων της, για την παράδοση και τον πολιτισμό μας γενικότερα.

✓ Σοβαρή καταγγελία και ταυτόχρονα ερώτημα κάνει από το Ρωμανό ο κ. Χρ. Φαρμάκης. "Καλέσαμε αργά το βράδυ, μου είπε το ασθενοφόρο από το Κέντρο Υγείας Δερβιζιάνων και μας παρέπεμψε στα Γιάννινα...". Ρωτάνε κ. Νομάρχη οι κάτοικοι του Ρωμανού: Τι εξυπηρετεί το ασθενοφόρο του Κ.Υ. όταν για έκτακτη ανάγκη μας παραπέμπουν στα Γιάννινα διπλασιάζοντας το χρόνο αναμονής και μεταφοράς των ασθενών μας;

✓ Είναι να σκύβεις το κεφάλι, να κινίζεις από ντροπή και να αγανακτείς, όταν ακούς την αφεργγυότητα την ασυνέπεια και το παράλογο που επικρατεί στην κρατική μας μηχανή. Ο λόγος στον πατριώτη Σάββα Δόση από το Ρωμανό. Ο Σάββας είναι από τους νέους αγροτοκτηνοτρόφους. Αντιμετωπίζει απ' ότι μου είπε το εξής πρόβλημα. Παρέλαβε από τους γονείς του 30 πρόβατα. Σαν νέος κτηνοτρόφος επιδοτείται για 5 χρόνια. Το δεύτερο και τρίτο χρόνο τα τριάντα πρόβατα τα έκανε 130. Ζητάει να επιδοτηθεί για όλο το κοπάδι και είναι αδύνατο. Για μια πενταετία είναι καταδικασμένος να επιδοτείται μόνο για τα τριάντα πρόβατα. Ετσι έχει η διάταξη του νόμου.

Φρενάρει αυτός ο νόμος την προοπτική επέκτασης της κτηνοτροφικής του μονάδας και τον αναγκάζει στη συρρίκνωση. Ο κ. Δόσης απευθύνθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες, του είπαν να κάνει αίτηση στο Αποθεματικό Ταμείο του κράτους για να πάρει αρνητική απάντηση. Ρωτάει ο κτηνοτρόφος μας. Ρωτούμε κι όλοι εμείς κάθε αρμόδιο γεωπόνό, Δ/ση Γεωργίας και περιμένουμε απάντηση α) Γιατί δεν επιδοτείται για όλα τα πρόβατα; β) Γιατί τον παρέπεμψαν στο Αποθεματικό Ταμείο του κράτους αφού γνωρίζαν ότι δεν υπάρχει ελπίδα απ' εκεί να χρηματοδοτηθεί.

E.K.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΩΝ. ΚΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ - Γ. ΣΑΚΚΑ 22
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 29305

"Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ"
ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ- ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΥ- ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ 3α 45332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Υπεύθυνος έκδοσης κατά τον Νόμο:
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΟΛΛΙΑΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Π. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ν. ΡΑΔΗΣ
ΤΑΜΙΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Η. ΜΑΡΚΟΥ
ΕΦΟΡΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Μ. ΚΟΛΙΑΚΗΣ
ΜΕΛΗ: ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΤΣΑΡΠΕΛΑΣ, ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝ. ΜΑΡΚΟΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΕΥΑΓ. ΚΟΛΙΑΚΗΣ ΤΗΛ. 49580
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧ. 1.000
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΑΡΙΑ 20 - ΜΑΡΚΑ 30
Τα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν και τις απόψεις της
εφημερίδας
* Η εφημερίδα εκτυπώνεται στις εγκαταστάσεις της
εφημερίδας "ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ" τηλ. 73988

Αθλητικά νέα

Η ποδοσφαιρική ομάδα της Λάκκας Σουλίου παρέμεινε στη δεύτερη ερασιτεχνική κατηγορία. Απ' ότι φαίνεται δεν έχει στόχο την άνοδό της στην επόμενη κατηγορία.

Η Αθλητική Ένωση Λάκκας Σουλίου (ΑΕΛ - ΣΟΥΛΙΟΥ) θα πρέπει να έχει καλύτερη τύχη. Είμαστε μια ολόκληρη περιοχή και μπορούμε να συντηρήσουμε όχι μόνο την ποδοσφαιρική ομάδα της Ένωσης αλλά να αναπτύξουμε και άλλες δραστηριότητες αθλητικές πάντα με σκοπό και στόχο την ευγενή αθλητική άμιλλα των νέων μας.

Στην τρίτη ερασιτεχνική κατηγορία είναι η ομάδα του Αχέροντα Ρωμανού. Και η ομάδα αυτή που έχει μόνο ασχοληθεί με το ποδόσφαιρο θα πρέπει να βάλει στόχο την άνοδό της στην αμέσως επόμενη κατηγορία.

Καλόν θα ήταν και άλλες κοινότητες που έχουν το ανθρώπινο νεανικό δυναμικό να συστήσουν αθλητικά σωματεία και όχι μόνο το αθλημα του ποδοσφαίρου αλλά και τόσα άλλα. Θα μπορούσε να αθλοθετηθεί αγώνισμα σκοποβολής και ακόμη ρίψης λίθου τρεξίματος και ηγρήματος. Τα αγωνίσματα αυτά που προανάφερα ήταν

καθημερινή ασχολία των προγόνων μας Λακκιωτών και Σουλιωτών. Η αναβίωσή τους είναι καθήκον και υποχρέωσή μας στην παράδοση και την ιστορία μας. Είναι τέλος η ρίζα του δέντρου που μας έφερε στην σημερινή κοινωνία που μας αναδρεψε και που θα πρέπει να φωτίζει το δρόμο μας.

E.K.

ΜΙΑ ΙΔΙΟΤΥΠΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο γνωστός μας ιεροψάλης Γιώργος Μακρέσιος μας έστειλε ένα αξιόλογο πόνημα.

Πρόκειται για μια παμπάλαια Ιερά Ακολουθία που είχε εκπονηθεί στη μνήμη του ιεραπόστολου ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ. Το Βιβλιαράκι αυτό τυπωμένο με καλαίσθητα στοιχεία αρκετά ευανάγνωστα είναι πανόδετο με συνθετικό περικάλυμμα και σε εύχρηστο μέγεθος.

Ο κ. Γ. Μακρέσιος δώρησε ένα αντίτυπο στον Ι.Ν. του Αγίου Κοσμά Λεπιδίου. Επίσης απέστειλε και στην Ι.Μ. Ιωαννίνων καθώς και στον Ι.Ν. του Αγίου Κοσμά στην Κόνιτσα.

Η "Φ" συγχαίρει κι επαινεί την θεάρεστη αυτή πράξη του συμπατριώτη μας και του εύχεται η χάρις του Αγίου να τον ακολουθεί πάντα.

E.K.

Μορφές του τόπου μας Γεώργιος Δήμου Δράκος

Η οικογένεια των Δρακαίων είναι από τις πρώτες οικογένειες που εμφανίζονται στο Σούλι. Το επώνυμό της οφείλεται στην άγρια όψη του προσώπου τους και στη γεροδεμένη κορμοστασιά τους.

Πρώτος πολέμαρχος αναφέρεται ο Δήμος Δράκος που μάχεται στους πρώτους αγώνες του Σουλίου. Μετά την πρώτη πτώση του Σουλίου το 1803 οι Δρακαίοι περνούν στα Επτάνησα. Ο Δήμος Δράκος πέθανε στην Κέρκυρα κατά τη Ρωσοτουρκική κυριαρχία γύρω στα 1807. Την αρχηγία της Δρακαϊκής φάρας ανέλαβε ο γιός του Δήμου Γεώργιος.

Ο εικονιζόμενος Γεωργάκης Δράκος όπως αποκαλείτο από τους συμπολεμιστές

του ήταν μια ιδιαίτερη μορφή. Διακρινόταν για τη σύνεση και την εξυπνάδα του.

Είχε στρατηγικό νου και ήταν παρόλτος, όταν χρειαζόταν, στις μάχες. Το αγέρωχο βλέμμα του, το αριμάνειο μουστάκι του και η υψηλή κορμοστασιά του του πρόσδιδαν ιδιαίτερη αντρείοσύνη και επιβλητικότητα.

Επιστρέφοντας από την Κέρκυρα με τους Σουλιώτες, Νότη Μπότσαρη, Μάρκο Μπότσαρη, Διαμαντή Ζέρβα, Βέικο κ.λ.π. ανέλαβε τον αγώνα της απελευθέρωσης της Λάκκας και του Σουλίου. Την γενική διοίκηση είχε ένεκα ηλικίας ο Νότης Μπότσαρης και των μεν Λακκιωτών ηγείτο ο Μάρκος των δε Σουλιωτών

ο Γ. Δράκος.

Οι δύο αυτοί αρχηγοί εμάχοντο την Τουρκία με τον ίδιο ζήλο και την ίδια αυταπάτηση. Χαρακτηριστικά αναφέρω τις μάχες: Μπογόρτσας, Τσσκεσιού, Βαριάδων, Πέντε Πηγαδιών, Δραμεσιών, Σειστρουνίου, Βριτζάχας και πολλών άλλων.

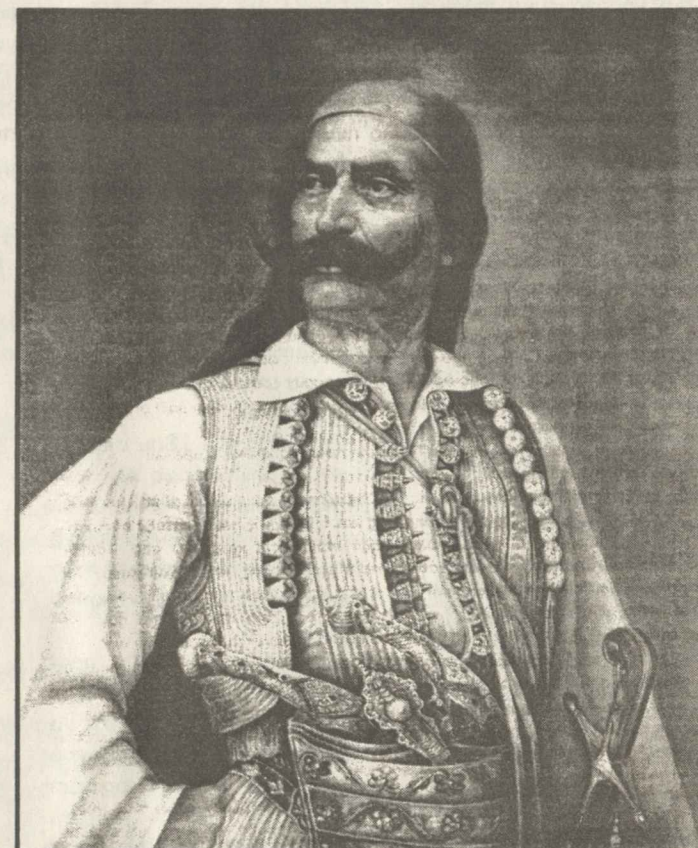
Στο πέρασμα των Σουλιωτών στο Ξηρόμερο αντέδρασε με μανία ο Καραϊσκάκης που είχε μόνο ακουστά τα κατορθώματά τους. Όταν έμπλεξε σε μάχη μαζί τους είπε: "Με έκαναν λαγό στη φευγάλα. Το μάτι μου δε σιάχθηκε ποτέ κανένα πέρα από του Δήμου Δράκου το παιδί...". Στο Μεσολόγγι στην Αθήνα, Μοριά και Ρούμελη.

Στη μάχη του Ανάλατου κάτω απ' την Ακρόπολη των Αθηνών τραυματίστηκε. Κατά μερικούς χρονολογικούς πέθανε από το θανατηφόρο τραύμα στις 24 Απρίλη του 1827. Κατ' άλλους συνελήφθη, βασανίστηκε, μεταφέρθηκε στη Χαλκίδα όπου και αυτοκτόνησε.

Για το αξιο αυτό παληκάρι του Σουλίου οι Λακκιώτες διηγοῦνται και το παρακάτω περιστατικό:

Όταν ο Μάρκο Μπότσαρης έκανε τις εκκαθαρίσεις από εστίες Τούρκικες στη Λάκκα κατόπιν παράκλησης των κατοίκων των χωριών Τσσκεσιού και Γεωργάνων κατέβηκε ένα βράδυ με πολύ βροχή από το βουνό του Λεπιδίου (κλεφτόγouρες) και κατέσφαξε τους άνδρες του φυλακίου στη δέση Μουράτι που από τον αρχηγό τους πήρε μετέπειτα την ονομασία που έχει μέχρι σήμερα. Μετά από αυτή την επιχείρηση ο Μάρκος μαζί με τους Λακκιώτες και Σουλιώτες έφθασαν πεζοί, κουρασμένοι και καταμουσκεμένοι στα Τζοκάρια στα Κουπάκια.

Σύνηψε τότε η οικογένεια του Νάστου Τόκα, του μετέπειτα φούρναρη του

κάστρου της Κιάφας για να περάσουν τα παληκάρια. Πέρασε ο Μάρκος πρώτος κι έκατσε στη γωνιά που είχε αναμένη φωτιά κοντός όπως ήταν και κατάκοπος δεν έδινε εντύπωση αρχηγού. Σύμφωνα με τα κατορθώματά του στη φαντασία των απλών ανθρώπων είχε δημιουργηθεί εικόνα διαφορετική της πραγματικής. Τούτο γιατί έπρεπε κατά τη γνώμη τους να συμβαδίζει η δύναμη της ψυχής και του νου με αυτή του σώματος.

Τελευταίος από τους Σουλιώτες μήκη στο σπίτι του Τόκα ο πανύψηλος και αγέρωχος Γεωργάκης Δράκος. Τότε η Τόκαινα τον αγάπησε τον φίλησε και του είπε: "Να μου ζήσεις Μάρκο Μπότσαρη...". Φαντάστηκε η καλόγνωμη εκείνη Λακκιώτισσα ότι ετούτος ο λεβέντης θα είναι ο αρχηγός, ο Μάρκος Μπότσαρης. Στην παρα-

τήρηση του Νάστου πως ο καπετάνιος είναι εκείνος ο μικρόσωμος που κάθεται στην κορφή, η Τόκαινα μουρμούρισε με έκδηλη την απογοήτευσή της: "Μοναχά τα μουστάκια αξίζουν του καπετάνιου...".

Τελειώνοντας το πορτραίτο τούτου του παληκαριού που επίμονα ένας καλός φίλος μου ζήτησε, θα πρέπει ακόμη να γράψω πως τούτη η ξέχωρη γενιά των Δρακαίων διακρινόταν ακόμη και για το μεγάλο πείσμα τους. Εκεί που έπιαναν μετερίτζι το εγκατέλειπαν μόνο με νίκη ή με θάνατο. Τούτο φαίνεται και από την επιμονή του Γκόγκα Δράκου να μονομάχεται τραυματισμένος τον φοβερό αρβανίτη Γκιολέκα μέχρι που τον ξάπλωσε νεκρό στο χώμα κι έβαψε στα μαύρα όλη τη λιπαυριά.

E.K.

ΧΑΡΤΙΚΑ - ΣΧΟΛΙΚΑ - ΕΝΤΥΠΑ
ΓΝΩΜΩΝ
ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΑ - ΕΙΔΗ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΖΟΥΡΝΑΣ
ΝΑΠ. ΖΕΡΒΑ 56α - ΤΗΛ. 74309 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Για να γνωρίσουμε τα χωριά μας ΤΟ ΡΩΜΑΝΟ

Το Ρωμανό είναι χωριό της Λάκκας Σουλίου. Είναι χτισμένο στα ριζώματα των βουνών του Σουλίου και ανατολικά από τον χώρο τον ιστορικό. Συνορεύει στην κοινοτική έκταση με τα χωριά του Σουλίου με τον Αβαρικό, την έκταση της Κιάφας πάνω στην κορυφογραμμή. Έχει όρια με τις κοινότητες Παλαισχωρί Μπότσαρη και το Σειστρούνη πάνω στις γκρίζες πλαγιές των βουνών. Η έκταση του χωριού φθάνει και κατέχει τις καλύτερες εκτάσεις στην περιοχή και ένα μεγάλο τμήμα αποτελούν τα παραποτάμια αγροκτήματα, δεξιά και αριστερά του Αχέροντα ποταμού. Την πιο γόνιμη έκταση εκμεταλλεύεται η Ιερά Μονή του Σωτήρα στο Ρωμανό.

Το Ρωμανό είναι παλαιό χωριό. Ανήκει στην Ενορία Σειστρούνης μαζί με άλλα χωριά. Στα 1850 ανήκε στην επαρχία Τσαρκοβίτης. Είχε 17 οικογένειες με 13 στεφάνια (ανδρόγυνα).

Οι κάτοικοι ήταν χριστιανοί. Εκκλησιαστικώς υπάγονταν στην Ιερά Μητρόπολη Ιωαννίνων. Διοικητικώς εις την Γενική Διοίκηση Ηπείρου στα Πάνενα. Ομιλούσαν την Ελληνική γλώσσα και διακρίνοντο για την μαχητικότητα την εκκληρωγία όπως όλοι οι Λακκίτες. Π. Αραβαντίνη Τσαρκοβιστικά σελ. 169.

... Εις την φύσει οχυράν εκείνην φάραγγα του Σουλίου, ης η μεν ανάβασις από Ρωμανού απότομος και ελικοειδής...

Ιωαν. Λαμπριδής Ηπ. Μελετήματα Κυρηναικά και Τσαρκοσιστικά σελ. 23.

Συνδέεται το Ρωμανό με τα Σκόπελα, τα χωριά του Σουλίου με γιδόστρατα πάνω στα βουνά, στο Αλογομάντρι, στο Φλόμπουργκ και κατεβαίνει στην Κιάφα στο Σούλι. Από εδώ έκαναν προμήθειες οι Σουλιώτες. Ήταν το ένα δύσκολο πέραςμα για το Σούλι από την Λάκκα.

Το χωριονύμιο είναι ελληνικό. Κατά πάσα πιθανότητα από τον πρώτο οικιστή στον όροφο τόπο, τον Ρωμανό.

...Οπως και ενισχύ της Λάκκας, δεν εισήλθαν πρώτοι οι Αλβανοί, διότι η ύπαρξ

ερείπιων πελασγικών τειχών εις Γόρανα παρά το Σούλι, η ανεύρεση ελληνικών βελών και κρανία της περιοχής Σκαπέτων, εμπεπαρμένων, αι εν τη περιοχή του Σουλίου Ελληνικά ονομασία...". Ιωαν. Λαμπριδής.

Ιδιαίτερη μορφή παρουσιάζει η Μονή Ρωμανού με τον Ιερό ναό της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος. Είναι κοινόβιο μοναχών καλογέρων που ιδρύθηκε αρχές του 11ου αιώνα από τον ηγούμενο Ιωάσαφ. Κατέχει την περισσότερη και καλύτερη περιουσία στην περιοχή της Λάκκας Σουλίου.

Στα μέσα του 18ου αιώνα η μονή Ρωμανού όπως και άλλα Μοναστήρια στη Λάκκα Σούλι αναβαθμίστηκε από τον αείμνηστο ηγούμενο Παρθένιο Μπατουμάνο τον Α' από την Μουκοβίνα.

Ο ηγούμενος αυτός πέρα από τα μοναστήρια της περιοχής φρόντιζε και χρηματοδοτούσε τα χωριά και λειτουργούσαν σχολεία για την μόρφωση των παιδιών. Πλήρωνε τους δασκάλους και συνέδραμε γενικά την λειτουργία των σχολείων.

Από την χρονολογία της ίδρυσης η Μονή Ρωμανού υπάγεται στην Ιερά Μητρόπολη Ιωαννίνων. Ομιλούσαν την Ελληνική γλώσσα και διακρίνοντο για την μαχητικότητα την εκκληρωγία όπως όλοι οι Λακκίτες. Π. Αραβαντίνη Τσαρκοβιστικά σελ. 169.

Υπηρετήσαν υπό την επιβλεψη της Μητρόπολης Ιωαννίνων και πρόσφεραν πολύτιμες εργασίες στον τόπο και στο γηγενό μοναστήρι της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα:

1) Ο Παρθένιος ο Α'. Ο κατά κόσμον Δημήτριος Μπατουμάνος από την Μουκοβίνα. Επρόκειτο περί ηγουμένου πλήρους πίστεως, αλτρουισμού, γενναίου, ο οποίος δεν δίσταζε να τα βάλει με τους Τούρκους. Υπάρχουν γραπτά κείμενα τα οποία τον φέρνουν ως άνδρα με σθένος, υπομονή, καρτερικότητα και δημιουργικότητα. Στήριζε τα δίκαια της Μονής, του χωριού Ρωμανό και όλων των χωριών της περιφέρειας Λάκκας Σουλίου. Ήταν γενναία ψυχή σε όλα! (1850-1890).

2) Τον διεδέχθη ο Παπα-Χαράλαμπος από την Κοσμηρά. Προσκειμένος και διαλεγμένος

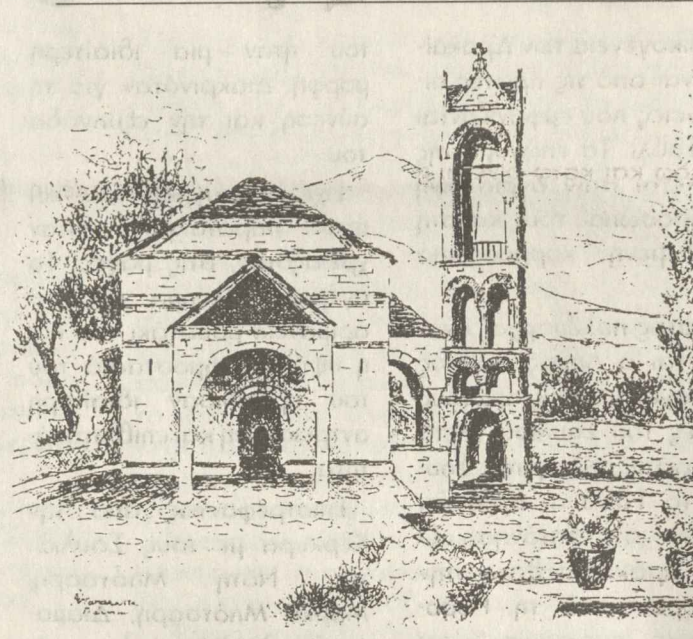
από την Μητρόπολη Ιωαννίνων αλλά δραστήριος και δημιουργικός. Με την καλαισθητική ψυχή του ανακαίνισε τα κελιά της μονής, έκτισε νέα με προσθήκες και πλακοστρώσεις. Το σπουδαιότερο, σημαντικότερο αριστούργημα, ήταν η ανέγερση του κωδωνοστασίου (του καμπαναριού) της μονής. Γενικά ήταν ο δημιουργός της σημερινής μορφής της ιερής μονής Ρωμανού. Η θητεία του άρχισε από το 1890 και εργάστηκε μέχρι το 1925.

3) Από το 1925 νέος ηγούμενος ανέλαβε και πρόσφερε υπηρεσίες στο Ρωμανό ο Αρχιμανδρίτης Αθανάσιος ή Παπα-Θανάσης από το Λιβάχοβο (Αγιο Ανδρέα). Εκλεγμένος από τον Δεσπότη της Ι. Μ. Ιωαννίνων, με τον πόθο στην καρδιά και την αγάπη προς την ιδιαίτερη πατρίδα, την Λάκκα Σούλι πρόσφερε υπηρεσίες ως το 1945. Ο Παπα-Θανάσης διατήρησε το Μοναστήρι στη μορφή την οποία έχει σήμερα. Εκτός του άμβωνος, των θρησκευτικών των εκκλησιαστικών καθήκοντων, εστράφη στην καλλιέργεια των κτημάτων του μοναστηριού. Ακόμα στην ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, της μελισσοκομίας και την απόδοση αυτής. Υπόδειγμα προς μίμηση για τους κατοίκους της περιοχής. Πρόσφερε εθνικές υπηρεσίες και κοινωνικές σε μια εποχή, που οι λαοί κλειδωνίζονταν από τα δεινά του Β' παγκοσμίου πολέμου και η Ελλάδα από τον εμφύλιο κατασπαράγμο. Όταν αντάρτες του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ πέρασαν στα χωριά της Λάκκας Σουλίου, εμπνεόμενοι από τις εξοντωτικές αρχές του κομμουνισμού, θέλησαν να φονεύσουν τον γέροντα ηγούμενο. Πετώχθηκε και πρόβαλε αντίσταση στα σχέδιά τους ο βασιλης Μήτσας, γαμπρός στο Ρωμανό και πρώτος πολιτικός υπεύθυνος του ΕΑΜ στην περιοχή και είπε:

Πρώτα θα σκοτώσατε εμένα και ύστερα τον ηγούμενο!

Ετσι απετράπη το οικότρο αγέδιο των παραπλανημένων. Και βέβαια γιατί τον καιρό της πέννας, της γερμανικής κατοχής ο ηγούμενος το Μοναστήρι το έχει κάνει οάση μέσα στην ανέχεια του κόσμου. Από τα εισοδήματα του επέζησε ολόκληρος κόσμος, ορφανά, γέροντοι, άρρωστοι, περαστικοί, αγαγιάτες, αντάρτες, φιλοξενούντο, διανυκτέρευαν στους κοιτώνες της μονής από την επιβλητική μορφή του ηγουμένου Αρχιμαν-

ΜΟΝΗ ΡΩΜΑΝΟΥ

Μετά το Σιστρούνη συναντούμε το χωριό Ρωμανό. Στη βόρεια άκρη του ξεχωρίζουμε το ψηλό καμπαναριό από το μοναστήρι, που το έχτισε το 1900 ο Κονιτσιώτης μάστορας Καραβέλλας.

Το μοναστήρι αυτό, που είναι αφιερωμένο στη Μεταμόρφωση του Σωτήρος, είναι πολύ καλά συντηρημένο με το ηγουμενείο του, τα κελιά, τις αποθήκες, τις πλακοστρωτες αυλές με τα λουλούδια τους. Η εκκλησία είναι καλοχτισμένη, από άσπρη πέτρα και σειρές από γκρίζα πέτρα για διακόσμηση. Ένα πέτρινο τοξωτό υπόστεγο σκεπάζει την είσοδο του νάρθηκα και ένα παρόμοιο αυτήν του καθολικού, από την άλλη πλευρά. Μπαίνουμε στο νάρθηκα από την τοξωτή πόρτα που είναι στο σχέδιο. Ο νάρθηκας αυτός έχει γυναικωνίτη στον όροφο που χωρίζεται με καφασωτό ξύλινο διαχωριστικό από το καθολικό. Από το νάρθηκα κάτω από χαμηλή πορτούλα μπαίνουμε στο καθολικό, το οποίο είναι θολωτό και τοιχογραφήθηκε το 1907 από τον Παρθένιο Β'. Εντύπωση μας κάνει το τέμπλο του, που είναι ένα έργο τέχνης με τις διάφορες παραστάσεις του σκαλισμένες τόσο ωραία στο ξύλο.

Το μοναστήρι αυτό ιδρύθηκε το 1113 από τον ηγούμενο Ιωάσαφ. Καταστράφηκε πολλές φορές. Η τελευταία ήταν το 1611. Ανακαίνιστηκε το 1866 από τον γνωστό για τη δραστηριότητά του ηγούμενο Παρθένιο Α'.

Ο ηγούμενος εκείνος καταγόταν από τη Μουκοβίνα και το σπίτι του εκεί το έκανε σχολείο. Κατάφερε με μεγάλη δυσκολία, για τα χρόνια εκείνα, να κρατήσει την περιουσία της μονής, ώστε να μπορεί να συντηρεί τα σχολεία που ίδρυσε στο Ρωμανό και στο Σιστρούνη. Οι δάσκαλοι πληρώνονταν από το μοναστήρι, όπου έτρωγαν και κοιμούνταν. Επίσης μέσα στο μοναστήρι λειτουργούσε σε καθημερινή βάση συσσίτιο για τους φτωχούς της περιοχής. Ο ηγούμενος αυτός ήταν πολύ γενναίος και δεν ήταν λίγες οι φορές που με την τόλμη του και την εξυπνάδα του έσωσε το μοναστήρι από τους Τούρκους.

δρίτη.

Η μοναστηριακή περιουσία στο Ρωμανό αρχίζει από τις παραποτάμιες όχθες της κοίτης του Αχέροντα και έφθανε η έκταση μέχρι ψηλά στην κορυφογραμμή του βουνού στα όρια με τα χωριά του Σουλίου.

Το 1943 το Μοναστήρι είχε (500) γιδοπρόβατα. Ο συντονισμός και η όλη διαχείριση αυτών ήταν επίπονη και κοσμητική. Πέρα από αυτά είχε μετόχι την Παναγία στο Σειστρούνη και τους Αγίους Αποστόλους στα Μεσιανιά Δερβίζιανων. Την εποχή εκείνη ληστές ζωοφονηράμη του βουνού στα όρια με τα χωριά του Σουλίου. Δεν έμειναν άγνωστοι στον ηγούμενο του Μοναστηριού. Συνέχεια στην 4η σελίδα

ΕΠΙΠΛΑ ΠΑΠΙΑΣ
Μιά σκέψη - μία λύση
8ο χιλ. Ε.Ο. Ιωαννίνων - Αθηνών
Εναντι Μουσείου Βρέλλη

Μια πρόταση- Μια εύκολη λύση

Πολύ απασχόλησε τις δύο κοινότητες Λίππας και Αχλαδέας το θέμα της οδικής σύνδεσής των. Υπάρχει βέβαια το πρόβλημα της προσπέλασης του οικισμού της Κάτω Λίππας. Η λύση εδώ είναι μάλλον στο τέρμα της. Απ' εδώ και κάτω δίνεται η ευκαιρία, και αυτό είναι πρόταση προς τους κατοίκους της Κάτω Λίππας μα και στον Πρόεδρο της Αχλαδέας, να γίνει ένας αγροτικός δρόμος από την έξοδο του οικισμού προς την Παναγία μήκους τριακοσίων περίπου μέτρων μέχρι το γεφύρι. Ο δρόμος αυτός θα εξυμνηθείται τα χωράφια προς καλλιέργεια και συγκομιδή και ακόμη πρό-

σβασης στο υδρευτικό δικτυο Αχλαδέας για τις ανάγκες επισκευής του.

Με ψυχραιμία πρέπει οι κάτοικοι να ιδούν το ιδιον συμφέρον που θα έχουν από αυτή τη διάνοιξη του αγροτικού δρόμου και να παραβλέψουν κάθε σκέψη μικροσυμφέροντος ή όποιας άλλης βλάβης των κτημάτων τους.

Εμείς σκεφτήκαμε μια καλή ευκαιρία και την προτείνουμε με την ευκαιρία που είναι τα μηχανήματα εκεί και δουλεύουν και ο πατριώτης εργολάβος κ. Καραράς πρόθυμος να βοηθήσει.

Μελετήστε την και ότι καλό ήθελε προκύψει.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΟΤΕ ΠΑΝΤΡΕΥΕΤΑΙ Ο ΠΑΠΑΣ

Πήρα χαρτί και μολύβι και στάθηκα να γράψω κάτι για τη "ΦΩΝΗ", για σας. Ετσι κατά πως προσπαθούσα να ανακαλέσω στη σκέψη μου κάτι που θα είχε ενδιαφέρον ακούω στο ραδιόφωνο το γνωστό τραγούδι "Στον Παπαλάμπρου την αυλή". Η καλλιφωνη τραγουδίστρια απόσπασε την προσοχή μου. - Να είπα και ένα ωραίο παλαιό τραγούδι, χορευτικό μάλιστα, που δυστυχώς δεν ακούγεται σήμερα στα πανηγύρια μας. Εκεί που με είχε συνεπάρει η όμορφη μουσική, ήρθε σαν αστραπή η απογοήτευση. Στο δεύτερο κουπλέ του τραγουδιού ακούω την αισίδα να λέει: "...Μην ο παπάς παπαλάμπραινα, μην ο παπάς παντρεύεται μην η παπαδιά πεθαίνει...".

Μούπεσε απ' τα χέρια το μολύβι. Ήθελα νάξερα πως επιβιώνουν τέτοιοι τραγουδιστές; Πως είναι δυνατό να τους ακούει ο κόσμος και να μη παθαίνει κρίση, όταν ακούει να καταστρέφεται η μουσική μας παράδοση, όταν σκοτώνεται βάνουσα η ιστορία μας, το συντακτικό της γλώσσας μας και οι έννοιες των τόσο ωραίων και αρμονικών τραγουδιών μας.

Είχα ξαναγράψει παλαιότερα για το ιστορικό τραγούδι του Κατσαντώνη, που τον έκαναν Κιτσαντώνη, για τη βρύση των Τσεριτσιάνων που είναι πάντα εκεί. Στον πάτο από τη χώρα και ούτε πέρα, ούτε δώθε και τόσα άλλα.

Πιστεύω πως θα έπρεπε στα σχολεία μας στο μάθημα της πατριδογνωσίας να γίνεται και λαογραφία έτσι που τα μικρά μας παιδιά να μαθαίνουν σωστά.

Ε.Κ.

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ
ΧΡΥΣΑΝΘΗ Ν. ΚΑΡΑΠΕΤΣΙΟΥ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ
ΕΜΒΟΛΙΑ- ΦΑΡΜΑΚΑ- ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ
ΔΩΔΩΝΗΣ 151 ΤΗΛ. 47444 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Διάφορα και διαφορετικά

Γήπεδα

➔ Χρηματοδότηση για τη δημιουργία γηπέδων ή τη βελτίωση των υπάρχοντων ζήτησαν οι κοινότητες Τύριας (Μπαουσιών) Ρωμανού και Δωδώνης. Το παράξενο είναι ότι εκτός του Ρωμανού οι άλλες δύο κοινότητες δεν έχουν αθλητικούς ομίλους, εκτός αν σκοπεύουν να ιδρύσουν αφού φτιάξουν πρώτα γήπεδα. Είναι σαν να λέμε: "Αγοράζουμε πρώτα το σαμάρι και μετά το γομάρι".

Το θέμα πάντως της χρηματοδότησης ή μη βρίσκεται στο Νομαρχιακό Συμβούλιο.

Από τα Ανατολικά σύνορα

➔ Από τη Μυτιλήνη ήρθε στο χωριό του ο Τάσιος για να ψηφίσει. Είχα καιρό να τον ιδώ και χάρηκα όταν καθήσαμε και ήπιαμε δύο ρακιά.

- Τι γίνεται μαρέ Τάσιο, του είπα, ο Γιάννης του Μήτσου - Ντούλη.

- Καλά, μου είπε, τον βλέπω ταχτικά, αλλά όταν τον έψαξα για πρώτη φορά έπαθα την πλάκα μου. Πήγα στον ΟΤΕ όπου εργάζεται, συνέχισε, και ζήτησα να τον ιδώ. Ρώτησα που μένει και η απάντηση ήταν απότομη και λακωνική "στα τρία κυπαρίσσια". Εμεινα άφωνος, έχασα το χρώμα μου. Πάει ο Γιάννης, σκέφτηκα. Με πρόσεξε όμως ένας άλλος συνάδελφός του είδε που χλώμιασα κι έτρεμα και μου είπε διευκρινιστικά: "Μην ανησυχείς έτσι λέγεται η περιοχή που μένει". Βέβαια συνήλθα αλλά ύστερα από αρκετή ώρα.

Στέλνω στον αγαπητό μας Γιάννη Τζιμα τους χαιρετισμούς και την αγάπη μας.

Ακόμη χαιρετούμε από καρδιάς και έναν παλαιό φίλο στη Μυτιλήνη το Γιώργο Παπαδημητρίου από τη Μικρή Λάκκα τους Παπαδάτες.

Κοινοτικά

➔ Τον πρόεδρο της Αρδοσης

Ε.Κ.

Γιορτή τσίπουρου στην Αχλαδέα

Ο Σύλλογος Αχλαδέας σε συνεργασία με τους λοιπούς φορείς της κοινότητας διοργανώνει "Γιορτή Τσίπουρου". Η γιορτή αυτή είναι η πρώτη στην Λάκκα Σουλίου που γίνεται και ελπίζουμε να έχει επιτυχία.

Η παραδοσιακή αυτή δραστηριότητα έχει την έννοια της διατήρησης των ηθών και εδίων του τόπου μας.

Η απόσταση των τσίπουρων θα γίνει με τον παραδοσιακό τρόπο καυσόξυλα

και παραδοσιακά ρακοκάζανα.

Ο Λαογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος θα προσφέρει διάφορους μεζέδες και αβάνο φρέσκο τσίπουρο.

Η δλη εκδήλωση θα γίνει στο νέο οικισμό Λεπάδι και στο κατάστημα του Δημ. Ραδι.

Πριν από την έναρξη της απόσταξης θα γίνει Θεία Λειτουργία με αρτοκλασία στον Ι.Ν. Αγίου Κοσμά του Αιτωλού. Από 10 π.μ. μέχρι

Θωμά Μπούγια συνάντησα σε κάποιο μαγαζί στην Καλούτσισανη. - Χαθήκαταν μου είπε, ούτε που φαίνεστε κατά τη Λάκκα.

Με το δικό του τρόπο ο αγαπητός μας πατριώτης μας κάλεσε στο χωριό του να ιδούμε, να τα πούμε και να γράψουμε στη "ΦΩΝΗ".

Ευχαρίστας θα έρδουμε στην Αρδοση φιλε Θωμά Μπούγια και με χαρά θα προβάλουμε τις όποιες ανάγκες έχει το χωριό σου, άλλωστε αυτή είναι η δουλειά μας.

Μοναστηριακά

➔ Θεάρεστο έργο προσφέρει στην Ι.Μ. Σωτήρος Ρωμανού ο καθηγούμενος της Μονής Πορφύριος. Από πληροφορίες αλλά και ιδιον αντίληψη, ο ρασοφόρος τούτος έχει ζήλο για το λειτούργημά του. Έχει γνώση της Ιερής αποστολής του. Φροντίζει τα της μονής και των μετοχιών της. Έχει καλές σχέσεις με τους κοινωνικούς παράγοντες της περιοχής. Δεν έχουμε παρά να του ευχηθούμε επιτυχία στο έργο του και να φθάσει στο ύψος του αείμνηστου ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ ΜΠΑΤΟΥΜΑΝΟΥ.

Ο μαύρος χρυσός

➔ Λίππα το μπαλκόνι της Λάκκας, όπως είχαμε ξαναγράψει, έρχεται και πάλι στην επικαιρότητα. Μέσα στα έγκατα των σπλάγχων της υπάρχει, σίγουρα, χρυσάφι, πολύ χρυσάφι, μόνο που είναι μαύρο. Τα πετρέλαια της Λίππας και όχι μόνο αυτής θα αλλάξουν την τύχη της Λάκκας αλλά και ολόκληρης της περιοχής.

Τα στοιχεία που έχω είναι λίγα αλλά σαφή.

Στο επόμενο φύλλο θα έχω περισσότερες πληροφορίες για το "μαύρο χρυσάφι" της Λίππας. Και έως τότε, γειά σας.

10 μ.μ. θα είναι η διάρκεια της γιορτής.

Καλούνται όλοι οι χωριανοί καθώς και όλοι οι πατριώτες Λακκίτες να τιμήσουν την εκδήλωσή αυτή.

Σημείωση: Η είσοδος θα είναι ελεύθερη καθώς και ο μεζές και το ποτό.

Το τηλέφωνο του συντάκτη μας Ευάγγελου Κολιάκη έχει αλλάξει. Όσοι θέλετε να επικοινωνήσετε με τον καλέστε τον αριθμό: 49580.

A-SPORT
Γυμναστήριο - Αθλητικά είδη
ΡΗΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Γυμναστής
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ 28 ΑΝΑΤΟΛΗ

ΑΘΗΝΑ: Η πρωτεύουσα θρύλος

Πόσοι από μας αγαπητοί αναγνώστες γνωρίζουμε την ιστορία της πρωτεύουσας του Ελληνικού Κράτους, την κοσμοξάκουστη Αθήνα;

Ίσως μετά την ιδιαίτερα μας πατρίδα, το χωριό μας, θα έπρεπε να γνωρίζουμε και την πόλη που πλάνευε εκατομμύρια ανθρώπους.

Η εφημερίδα μας αρχίζει από αυτό το φύλλο μια ιστορία της αρχαίας και τωρινής Αθήνας από το πόνημα του Γιάννη Μηλιάδη και που επιμελείται ο Ε.Κ.

Όταν λιπαρά και ισοτέφανοι και αοίδιμοι, Ελλήδες έρεισμα, κληνιά Αθάναι, δαιμόνιον πτολίεθρον.

ΠΙΝΔΑΡΟΣ

Λαμπρόπλουτη μενεξεδο-
στεφάνωτη και πάντοτε ανυ-
μνούμενη, ω εσύ της Ελλάδας

το στήριγμα, Αθήνα δοξασμένη, πόλη θείκη.

Ήταν θηβαίος ο μεγαλόστομος ποιητής που σαν επιδέξιος χρυσικός σφυρηλάτησε την περίφημη αυτή στροφή του Αθηναϊκού διθύραμβου, σφικτοδόνοντας σα διαμαντόπετρες τις καλοζυγιασμένες λέξεις. Όχι πως δεν είχε η Αθήνα ισάξιους δικούς της ποιητές να διαλαλήσουν τη μεγαλοσύνη της - τι Αισχύλος, τι Σοφοκλής. Μα στο μεγάλο αυτόν αιώνα της ακμής, ένας Αθηναίος ανασταίνει έτσι ζωντανή μπρος τα μάτια του την πόλη κι ένοιωθε τόσο δικός "εραστής" της, που η ευπρέπεια δε θα του επέτρεπε παρά μόνο σεμνά κι έμμεσα να της πλέξει το δικαίο εγκώμιο.

Έτσι ο Ευριπίδης βάζει τις Κορίνθιες γυναίκες του κορού της "Μήδειας" - ένα τρίτο στόμα - να μακαρίζουν τους Ερχθείδες "που στην απάτητη από εκθρό-

νική τους γη τρυγούν πασίδοξη σοφία και μ' αλαφρό πάτημα διαβαίνουν πάντα μέσα από λαμπρότατον αιθέρα - εκεί που, καθώς το φέρνει ο λόγος, τις εννιά Πιερίδες αγνές Μούσες γεννοβόλησε η ξανθιά Αρμονία".

Μα όταν ο αγαπημένος από τους θεούς Πίνδαρος ξεστόμιζε το μεγάλο λόγο, πως η Αθήνα ήταν το έρεισμα της Ελλάδας όλης - και μόνον ένας Πίνδαρος μπορούσε να έχει τότε την υψηλόφροσύνη να το διαλαλήσει στο Πανελλήνιο, σ' εκθρούς και φίλους - οι Αθηναίοι ένοιωσαν ως τα τρίαβαθα του είναι τους ικανοποίηση για την καταξίωση της φήμης των μεγάλων τους έργων.

Κι ήταν να μην αποδείξει και να μη νυστάξει ποτέ στους αιώνες η φήμη αυτή. Γιατί είτε σαν πολιτεία, χαρίζοντας τις έννοιες της ισονομίας και ισηγορίας, που είχε η θεωρητική θεμελίωση της Δημοκρατίας, είτε σαν πόλη - έργο τέχνης που προσφέρει τους χρυσούς κανόνες της πνευματικής αρμονίας εκφρασμένους το ίδιο άξια στο πολύτιμο μάρμαρο και στον ταπεινό πηλό, είτε και σαν τοπείο ακόμη φωτόχαρης πλαστικότητας κι αιθέριας διαφάνειας, αυτό το δαιμόνιον πτολίεθρον θα επιβιώνει πάντα σε μια μυστική γωνιά της ψυχής, σαν ονειρεμένη πατρίδα όλων των ελεύθερων πνευμάτων που αποδέχονται τη ζωή σαν ένα χρυσό έπαθλο λεβέτι στηριγμένο στον τρίποδα της ελευθερίας, της σωφροσύνης και της ομορφιάς.

Και είναι πρώτα ευλογημένη από τη φύση την ίδια η πανένδοξη πόλη. Στεφάνι και θεόκτιστα κάστρα της της παραστέκουν από τρεις πλευρές τα πολύφημα βουνά της, ο μελίσσοτρόφος Υμηττός, η μαρμαρόστηλη Πεντέλη, η βαθύσκιωτη ελατόβρυθη Πάρνηθα κι ο καλλιγράμμος διπλόκορφος Αιγάλεω, ενώ δυτικά και νοτιοδυτικά ξανοίγεται απλόχωρα το γαλανόν όραμα της θάλασσας - η ακατανίκητη αυτή έλξη για μακρινά ταξείδια και γι άγνωστους τόπους.

Γιατί η Αθήνα εξελίχθηκε σε μια μεγάλη θαλάσσια δύναμη, δεν το ρωτάει όποιος μια φορά έχει ιδεί τον τόπο. Μα οι Αθηναίοι δεν έπαψαν ποτέ να είναι και κερσαίοι, καλλιπρηγές δέμενοι στην ακαμνή γη τους. Ίσως αν απόμεναν πιστοί μόνον σε μια κλειστή αγροτική οικονομία, δε θάφτανε ποτέ ο πολιτισμός τους στην καθολικότητα που έφτασε. Μα κι αν αφηνόντουσαν σ' ένα ξεριζωμένο πλάνητα κοσμοπολιτισμό, δε θάχε το πνεύμα τους κείνο το βάθος, κείνη τη σιγουριά και τη νησιότητα που буζαίνουν την ικμάδα τους από το θεόδοτο χώμα και την κληρονομημένη προγονική παράδοση.

Και πως ν' αποσπαστούν από μια τέτοια χώρα! Όσο για πλούσια, δε στάθηκε ποτέ ιδιαίτερα αξιοζήλευτη. Μα όχι μόνον άκαρπη δεν ήταν, μα και το πρώτο - πρώτο μάθημα για τη νοστιμιά και την απέραντη σημασία της ποιότητας, οι Αθηναίοι το πήραν απ' τον καρπό της

γης τους. Αν το σύκο τους, το σταφύλι κι η ελιά τους ήταν φημισμένα, οι ευπάλαμοι Αθηναίοι δεν απόστερξαν ν' ανεβάσουν το λιγοστό χώμα τους στα μεγάλα ύψη της Τέχνης, πλάθοντάς το σ' εύθραυστα αγγεία με αιώνιας ομορφιάς φόρμες. Αυτό το μαγικό ζευγάρισμα του τίποτα με το παν, είναι το άφραστο πλούτος της Αθήνας.

Χαμηλά διάσελα περάσματα ανάμεσα των βουνών της ή πειό δύσκολες κλεισούρες, έφερναν στα πανάρχαια χρόνια τους Αθηναίους σ' επικοινωνία με τους κατοίκους των άλλων πεδιάδων της Αττικής. Έτσι καθώς η κερσόνησο αυτή ξεκόβει πέρα από την κάθετη της ανατολικής παραλίας της Ελλάδας κι απομονώνεται, ήταν φανερό πως θαρχόταν μέρα που οι κάτοικοι όλων των αττικών πεδιάδων, θες με το καλό, θες με τη βία, θ' αποτελούσαν μια δύναμη και μια κοινωνία με μεγαλύτερη αυτάρκεια γης και μεγαλύτερη ασφάλεια. Έτσι κι έγινε.

Μα το αθηναϊκό λεκανοπέδιο, ακόμα και μέσα στην Αττική είχε ξεχωριστό και στη μήτρα αυτή ήταν γραφτό να κυθεί και να πάρει μορφή ο ενιαίος αττικός πολιτισμός. Τ' άλλα ήρθαν μόνα τους σαν φυσική συνέ-

πεια. Τα πειό λαμπρά ιερά και τ' άλλα δημόσια οικοδομήματα, οι στοές, τα στάδια και τα θέατρα, οι πομπικοί δρόμοι, οι πυκνοκατοικημένες γειτονιές και οι κρήνες και τα επίσημα νεκροταφεία, ό,τι χαρακτηρίζει και συγκροτεί τη μορφή μιας μεγάλης μητρόπολης, απλώθηκαν να καλύψουν τη φτενή φλούδα της λιγοστής πλατωσιάς γύρω από πλαστικούς όγκους λόφων που διαρθρώνουν το σκελετό της ασύγκριτης χώρας. Μ' αν τα μνημεία αυτά υψώθηκαν περήφανα και σεμνά, επιβλητικά κι αρμονισμένα μέσα στον πειό διάφανο αιθέρα της αθηναϊκής πεδιάδας, λουσμένα στο πειό ξανθό φως, δεν είναι αυτά μόνα που ακτινοβολούν την πνευματικότητά τους. Όταν απ' τα ριζά του Υμηττού λαβαίνεις εποπτεία του αθηναϊκού κάμπου -μέρα ή σεληνοφωτιστή νύχτα- νοιώθεις ότι κι αν όλα έλειπαν, όσα από τα παλιά χρόνια απόμειναν κι όσα στα νέα προστέθηκαν, το τοπείο από μοναχό του έχει μια τόσο πεπτή και παγαρή πνευματικότητα, που σου φαίνονται λιτά κι αυτονόητα τα λόγια του ποιητή ότι εδώ η ξανθιά Αρμονία εγέννησε τις εννιά Μούσες.

Το Ρωμανό

Συνέχεια από την 4η σελίδα

ριού και στους τσομπανάραιους. Την επόμενη χρονιά αλληλοεξοντώθηκαν μεταξύ τους και βγήκαν στη φόρα. Όλοι οι κάτοικοι στο Ρωμανό και στα γύρω χωριά μιλούσαν για δαύμα!

Ο ηγούμενος Παπα - Θανάσης διακόνησε την Μονή Ρωμανού μέχρι το 1945.

Εκτοτε στα μεταπολεμικά χρόνια χρημάτισαν πολλοί ιερομόναχοι στον Άγιο Σωτήρα του Ρωμανού. Αξιόλογος ήταν η θητεία του καθ' όλα επιφανέστατου ιερομόναχου Θεόκλητου Σετάκη. Του σημερινού επισκόπου της Ιεράς Μητρόπολης Ιωαννίνων. Με ουσιαστικές επεμβάσεις συγκράτησε την ακίνητη περιουσία της μονής μέχρι ένα σημείο. Τα γιδοπρόβατα εξέλει-

πον. Τα μετόχια ανεξαρτητοποιήθηκαν, οι νερόμυλοι κατέρρευσαν, οι κάτοικοι αστικοποιήθηκαν, τα αγροκτήματα έμειναν ακαλλιέργητα. Το μοναστήρι το ιστορικό μένει κλειδαμπαρωμένο. Δέχεται επισκέπτες πλέον κατά τα πανηγύρια και τουρίστες περαστικούς το καλοκαίρι. Σήμερα επισκέπτεται την μονή και προσφέρει υπηρεσίες ο ιερομόναχος Πατήρ Πορφύριος, ο οποίος τελεί υπό των οδηγιών και εντολών του Δεσπότη των Ιωαννίνων.

Η γλύπτης και ζωγράφος κ. Νίτσα Σινίκη - Παπακάστα περιγράφει με τα καλύτερα λόγια την Ιερά Μονή του Σωτήρα στο Ρωμανό, στο λεύκωμά της με τίτλο "Η ΠΕΙΡΟΣ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ" Εκδόσεις ΔΩΔΩΝΗ 1996.

ΣΤΗΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Από τους παρακάτω συνδρομητές λαβάμε τις συνδρομές τους και τους ευχαριστούμε θερμά:

Γιαννάκης Ικαρος 2.000

Τσέλιος Χριστόφορος 5.000

Κόλλια Μαρκουλή Βίκη 5.000

Μπέτσας Βασίλης 2.500

Μπέτσας Ευθύμιος 2.500

Κωστάκης Ελευθέριος 5.000

Δερδεμέζης Αριστοτέλης 2.500

Πάτσας Γεώργιος 2.500

Ντελής Χρήστος 1.000

Ζήκος Χαρίσης 2.000

Κολιάκης Μάνθος 10.000

Σκουλίκας Δημήτριος 10.000

Ευθύμιος και Νικόλαος Ζήκου 10.000 δραχ.

Τσόγκας Γεώργιος Ιερέας 1.000 δραχ.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Ο Δημήτριος Γαλάνης του Σοφοκλή πέτυχε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Του ευχόμαστε καλές σπουδές και καλό πτυχίο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

✓ Τις τύχες τους ένωσαν για όλη τους τη ζωή η Βίκη του Νίκου και της Βούλας Κόλλια από την Αχλαδέα με τον φέρελπι Γιώργο Μαρκουλή από τη Σάμο που ζει κι εργάζεται στην Αθήνα. Το ταιριαστό ζευγάρι τέλεσε τους γάμους των τις 7-9-96 στην Νέα Κυψέλη. Την γαμήλια τελετή παρακολούθησαν όλοι οι Τσσκεσίτες του Λεκανοπεδίου της Αθήνας καθώς και πολλοί από εδώ.

Η "ΦΩΝΗ" εύχεται να ζήσει ευτυχισμένο το νέο ζευγάρι και να χαρίσουν στους γονείς των γρήγορα εγγονάκια.

✓ Το Σάββατο 28 Σεπτεμβρίου στις έξι η ώρα το απόγευμα έκαναν τον γάμο τους ο μηχανικός Κωστάκης Τζίμας και η γιατρός Ελένα Αρναούτογλου, στην εκκλησία της Αγίας Μαρίας στα Γιάννενα. Ενα πλήθος γνωστοί και φίλοι, συγγενείς και πατριώτες έδωσαν θερμές ευχές στα νεόγαμπα.

Γέμισε η εκκλησία από λουλούδια, χαρά και ομορφιά. Ακολούθησε ολονύχτια γλέντι στο κέντρο "Ζορμπάς" στην Αμφιδέα με παραδοσιακή ορχήστρα. Ο Γρηγόρης Τζίμας δάσκαλος και τραγουδιστής διασκέδασε τους καλεσμένους ως τις πρωινές ώρες με μεγάλη ποικιλία τραγουδιών. Ακούραστος και ωραίος. "Παπάς βαρεί τα σήμαντρα, δεν σ' είδα ψες και σήμερα...". Ο χορός πάει δίπλας! Σωστό ξεφάντωμα με συμμετοχή ολική.

Εμείς από την στήλη αυτή, όλο το Τσσκεσι, όλοι οι Τζιμαίοι ευχόμαστε στο χαριτωμένο ζευγάρι βίον ανδρόσπαρτον κι ευτυχισμένον. Στον κουμπάρο να του ζήσουν τα παιδιά!

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στο Ρωμανό ο Αθανάσιος Δόσης στα 75 χρόνια του. Τον κήδεψε στον τόπο του πάνδημο το χωριό του.

Η "Φ" συλλυπείται τα παιδιά του.